

Von Bischofferode nach Athen

Die deutsche Vereinigungspolitik und die Zukunft der EU

Seminar organisiert von: *Bundeskoordination Internationalismus (BUKO)*
und der *AG Gewerkschaftliche Solidaritätsreise im Netzwerk Griechenlandsolidarität*

21. - 23. Oktober in Berlin

Der Ausverkauf des griechischen Staatsbesitzes weckt nicht zufällig Erinnerungen an die Politik der deutschen Treuhandanstalt. Der griechische Privatisierungsfond wirkt wie ihr spät geborener Zwilling.

In den Chefetagen der EU gilt die Vereinigung der beiden deutschen Staaten als Erfolgsgeschichte und Modell für die soziale und ökonomische Integration. Deshalb ist es wichtig, uns noch einmal vor Augen zu führen, wie und mit welchen Folgen die grundlegende Umwälzung der ostdeutschen Gesellschaft vonstatten ging und wie die sie leitende Ideologie die europäische Währungsunion prägte und sich bis heute in ihren Institutionen niederschlägt. Dabei soll es nicht vorrangig um die deutsche Vormachtstellung gehen oder die Frage, ob es sinnvoll ist, aus dem Euro auszusteigen. Unsere Themen werden vielmehr die strukturellen Veränderungen sein, die während der letzten 25 Jahre in allen EU-Mitgliedsstaaten stattfanden und die Perspektive emanzipatorischer Gegenstrategien. Wir wollen uns gemeinsam mit griechischen Aktivist*innen und Fachleuten Wissen erarbeiten. Dafür wird es zwei Workshops mit Vorträgen geben. Mit Hilfe von Zeitzeug*innen werden wir die Kämpfe gegen die Treuhandpolitik aus heutiger Perspektive reflektieren, historische Parallelen aufspüren und über mögliche Bündnisse gegen Privatisierungen und Verelendung heute diskutieren.

Das Seminar hat einen praxisorientierten und einen theoretischen Teil. Gestaltet wird es von:

Herma Ebinger, Autorin des Buches „Luxus Arbeit – Meine Mutter war auch nur eine Frau“; **Bernd Gehrke**, Arbeitskreis Geschichte sozialer Bewegungen Ost-West, **Vladimiro Giacché**, italienischer Ökonom; **Marianna Grigoraskou**, Leiterin der Öffentlichkeitsarbeit der Betriebsgewerkschaft der (noch) kommunalen Wasserwerke in Thessaloniki; **Gerhard Horn**, bis 1993 Betriebsratsvorsitzender des Kaltwalzwerk Oranienburg; **Stefanie Hürtgen**, Politologin, Universität Salzburg; **Imke Meyer**, AG Privatisierung im Netzwerk Griechenlandsolidarität; **Dimitris Nanouris**, Vorsitzender der Gewerkschaft der Angestellten am Flughafen von Thessaloniki, der an Fraport verkauft wurde, und Mitglied im Rat des Dachverbandes der Angestellten der zivilen Luftfahrt O.S.Y.P.A.; **Ferenike Vatavali**, Aktivistin im „Kampfkomitee für den Großstadtpark von Ellinikon“, einer Basisinitiative gegen die Privatisierung des ehemaligen Athener Flughafens Ellinikon. Weitere Gäste sind **Eurydike Bersi**, Journalistin aus Athen, Koregisseurin des Films „Wer rettet wen?“, 2014; **Afroditi Tziantzi**, Redaktionsmitglied der selbstverwalteten Athener „Zeitschrift der Redakteure“. Moderation **Beate Selders** und **Jürgen Weber**.

Für deutsch-griechische Simultan-Übersetzung ist gesorgt. Vladimiro Giacché hält seinen Beitrag in deutscher Sprache.

Freitag

Erzählcafé 18:00 – 21:00 Uhr

Kämpfe im deutschen Anschlussgebiet für den Erhalt von Betrieben und Gemeineigentum an Grund und Boden. Mit: Herma Ebinger, Bernd Gehrke, Gerhard Horn sowie Archivfilmen.

Samstag

Workshop 9:30 – 12:30 Uhr (mit Pause)

Anschluss – Die Deutsche Vereinigung und die Zukunft Europas. Vladimiro Giacché stellt seine Analyse der Deutschen Vereinigung und ihre Bedeutung für die Europäische Union vor. Er beschreibt die damals angewandten Herrschaftstechniken, ihre Fortführung durch EU-Institutionen und zeigt historische Parallelen zwischen der deutschen Vereinigungspolitik und der EU-Politik gegenüber Griechenland auf. Thema sind auch die Auswirkungen einer Währungsunion zwischen ungleichen Partnern. Dabei bezieht Giacché auch Entwicklungen in Frankreich und Italien seit der Euro-Einführung mit ein.

Workshop 14:00 – 17:00 Uhr (mit Pause)

Europäische Integration, gesellschaftliche Fragmentierung und soziale Verelendung – Eine Analyse der Systematik ungleicher Entwicklung in der EU. Stefanie Hürtgen erläutert ihre These, dass die europäische Integration nicht die Angleichung von Bedingungen zum Ziel hat, sondern im Gegenteil: Die ökonomische Wettbewerbsfähigkeit der EU in der Welt soll gesteigert werden durch permanente Anheizung der innereuropäischen ökonomischen und sozialen Konkurrenz – keineswegs nur zwischen EU-Staaten, sondern ebenso innerhalb der EU-Staaten und von Regionen.

Berichte und Diskussion 19:00 – 21:00 Uhr

Kämpfe gegen Privatisierung – Möglichkeiten grenzüberschreitender Kooperation. Berichte von Marianna Grigoraskou, Dimitris Nanouris und Ferenike Vatavali. Diskussion mit Aktivist*innen gegen Privatisierung aus Berlin.

Sonntag

Abschlussdiskussion 10:00 – 13:00

Resümee und Ausblick. Diskussion aktueller Gegenkonzepte zur herrschenden EU-Politik vor dem Hintergrund der Seminarergebnisse.

Ort: Aquarium, Skalitzer Straße 6 (neben der Gaststätte „Südblock“), U-Bahn Kottbusser Tor), Berlin-Kreuzberg

Teilnahmegebühr: 35 bis 100 Euro nach Selbsteinschätzung, Menschen ohne Einkommen können ohne Gebühr teilnehmen. Die Teilnehmer*innenzahl ist begrenzt.

Anmeldung: mail(at)buko.info

Seminare der BUKO werden in Kooperation mit anderen Gruppen und Zusammenhängen organisiert. Wir danken der Rosa Luxemburg Stiftung, Stiftung Menschenwürde und Arbeitswelt, Solidaritätsfonds der Hans-Böckler-Stiftung und der Eberhard-Schultz-Stiftung (angefragt) für die finanzielle Förderung.

«Από το Bischofferode στην Αθήνα – Η πολιτική της ένωσης των δύο Γερμανιών και το μέλλον της ΕΕ»

Διοργάνωση σεμιναρίου: Bundeskoordination Internationalismus (BUKO)

σε συνεργασία με την γερμανική ομάδα συνδικαλιστών για την Ελλάδα Griechenlandsolidarität

21 – 23 Οκτωβρίου 2016, Βερολίνο

Το ξεπούλημα της ελληνικής κρατικής περιουσίας ξυπνά δικαίως μνήμες από την ιστορία της Treuhand στη Γερμανία. Το ΤΑΙΠΕΔ παρουσιάζει πλήθος ομοιοτήτων με την αντίστοιχη τότε γερμανική υπηρεσία.

Η ένωση των Γερμανιών θεωρείται για την ηγεσία της ΕΕ μία μεγάλη επιτυχία και πρότυπο οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης. Για το λόγο αυτό είναι σημαντικό να ξαναθυμηθούμε το ριζικό μετασχηματισμό της ανατολικογερμανικής κοινωνίας καθώς και την ιδεολογία της ευρωπαϊκής πολιτικής που καθοδήγησε τη διαδικασία και συνεχίζει ως σήμερα να χαρακτηρίζει τους θεσμούς που τη διεκπεραίωσαν.

Το θέμα που θα μας απασχολήσει δεν θα είναι η γερμανική κυριαρχία στην ΕΕ ούτε το ερώτημα της εξόδου από το Ευρώ. Αντί για αυτό θα ασχοληθούμε με τις δομικές αλλαγές που έλαβαν χώρα τα τελευταία 25 χρόνια σε όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ καθώς και με τις προοπτικές των στρατηγικών αντίστασης. Θέλουμε, από κοινού με ακτιβιστές/ακτιβίστριες από την Ελλάδα και εξειδικευμένους/ες επιστήμονες, να εμβαθύνουμε τις γνώσεις μας. Θα υπάρξουν δύο workshop με ομιλίες. Με τη βοήθεια ανθρώπων που έζησαν από κοντά τα γεγονότα, θα εξετάσουμε από την σημερινή σκοπιά τους αγώνες ενάντια στην πολιτική της Treuhand, θα εντοπίσουμε ιστορικές αναλογίες και θα συζητήσουμε για πιθανές συμμαχίες ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις και τη φτωχοποίηση.

Το σεμινάριο θα αποτελείται τόσο από πρακτικό όσο και από θεωρητικό σκέλος. Συμμετέχουν:

Herma Ebinger: Δημοσιογράφος στη ΛΔΓ. Έχει συγγράψει το βιβλίο: «Εργασία πολυτελείας – και η μητέρα μου ήταν μόνο μια γυναίκα». **Bernd Gehrke:** Ομάδα εργασίας «Ιστορία κοινωνικών κινήσεων σε Δύση και Ανατολή». **Vladimiro Giacché:** Ιταλός Οικονομολόγος. **Μαριάννα Γρηγοράσκου:** εκπρόσωπος Τύπου του σωματείου εργαζομένων της ΕΥΑΘ. **Gerhard Horn:** Πρόεδρος του εργατικού συμβουλίου ως το 1993 στο Kaltwalzwerk Oranienburg (εργοστάσιο μεταλλικών ελασμάτων). **Stefanie Hürtgen:** Πολιτειολόγος, Πανεπιστήμιο του Salzburg. **Imke Meyer:** Ομάδα εργασίας “Ιδιωτικοποιήσεις” στο Δίκτυο Αλληλεγγύης με την Ελλάδα. **Δημήτρης Νανούρης:** Πρόεδρος του Τοπικού Συλλόγου Εργαζομένων Πολιτικής Αεροπορίας του Αεροδρομίου «Μακεδονία» και μέλος του ΔΣ της Ομοσπονδίας Συλλόγων Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας. **Φερενίκη Βαταβάλη:** Ακτιβίστρια στην Επιτροπή Αγώνα για το Ελληνικό, μιας ομάδας βάσης ενάντια στην ιδιωτικοποίηση παλιού αθηναϊκού αεροδρομίου. Επιπλέον παρόντες θα είναι: **Ευριδίκη Μπερσή:** Δημοσιογράφος από την Αθήνα, συσκηνοθέτις του ντοκιμαντέρ «Ποιος σώζει ποιον;», 2014. **Αφροδίτη Τζιαντζή:** Συντάκτρια στην αυτοδιαχειριζόμενη «εφημερίδα των συντακτών». Συντονίζουν οι **Beate Selders** και **Jürgen Weber**.

Θα υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση σε ελληνικά-γερμανικά. Ο Vladimiro Giacché θα μιλήσει στα στα γερμανικά.

Πρόγραμμα

Παρασκευή 18:00 – 21:00 Uhr

Αφηγήσεις και προβολή αρχαιακού υλικού με θέμα τους **αγώνες στις Νέες Χώρες για την διάσωση επιχειρήσεων και τη κοινοτική ιδιοκτησία**. Με τους Herma Ebinger, Bernd Gehrke, Gerhard Horn.

Σάββατο

Workshop 9:30 – 12:30 Uhr (με διάλειμμα)

«**Anschluss – Η γερμανική Ένωση και το μέλλον της Ευρώπης**», Ο Vladimiro Giacché αναλύει τη γερμανική Ένωση και τη σημασία της για την ΕΕ. Περιγράφει τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν, τη συνέχισή τους μέχρι σήμερα μέσω των θεσμών της ΕΕ και δείχνει ιστορικές αναλογίες μεταξύ της πολιτικής επανένωσης της Γερμανίας και της πολιτικής της ΕΕ απέναντι στην Ελλάδα. Αναφέρεται επίσης στις επιπτώσεις μίας νομισματικής Ένωσης μεταξύ άνισων εταίρων ανατρέχοντας και σε εμπειρίες από τη Γαλλία και την Ιταλία μετά την θέσπιση του Ευρώ.

Workshop 14:00 – 17:00 Uhr (με διάλειμμα)

«**Η Ευρωπαϊκή Ενσωμάτωση, η κοινωνική διάλυση και η φτωχοποίηση – Μία Ανάλυση του Συστήματος άνισης Ανάπτυξης στην ΕΕ**». Η Stefanie Hürtgen αναλύει τη θέση της, ότι η ΕΕ δεν στοχεύει στην άρση των ανισοτήτων μεταξύ των κρατών-μελών αλλά το αντίθετο: στόχος είναι η αύξηση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της ΕΕ δια του διαρκούς εσωτερικού οικονομικού και κοινωνικού ανταγωνισμού, όχι μόνο μεταξύ κρατών αλλά και εντός κρατών και περιφερειών.

Δημόσια Εκδήλωση 19:00 – 21:00 Uhr

Αγώνες ενάντια στις Ιδιωτικοποιήσεις – Δυνατότητες διεθνικής συνεργασίας. Μαριάννα Γρηγοράσκου, Δημήτρης Νανούρης και Φερενίκη Βαταβάλη. Συζήτηση με ακτιβιστές και ακτιβίστριες εναντίων ιδιωτικοποιήσεων στο Βερολίνο.

Κυριακή

10:00 – 13:00

Ανασκόπηση και συμπεράσματα: Συζήτηση σύγχρονων μοντέλων ενάντια στην κυρίαρχη πολιτική της ΕΕ σε συνάρτηση με τα αποτελέσματα του σεμιναρίου.

Διεύθυνση: Aquarium, Skalitzer Straße 6 (U-Bahn Kottbusser Tor), Berlin-Kreuzberg

Συμμετοχή: 35-100 € με βάση την επιθυμία συνεισφοράς. Δωρεάν για ανθρώπους χωρίς εισοδήματα.

Δήλωση συμμετοχής: mail(at)buko.info

Τα Σεμινάρια του BUKO συνδιοργανώνονται από μία σειρά ομάδων και πρωτοβουλιών. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τα ιδρύματα: Rosa Luxemburg, Menschenwürde und Arbeitswelt; Hans Böckler και Eberhard-Schultz (εν αναμονή απαντήσεως) για την οικονομική υποστήριξη.